

PEDAGOGIKA – VĚDA O VÝCHOVĚ	5
<i>Marta Klímová</i>	
Vznik výchovy	6
Třídní charakter výchovy v třídní společnosti	7
Výchova v socialistické společnosti	14
Cíl a obsah socialistické výchovy	16
Úkoly socialistické pedagogiky	18
Vztah socialistické pedagogiky k politice, k filozofii a k jiným vědám	19
Obory pedagogiky	21
STRUČNÝ NÁSTIN VÝVOJE IDEJÍ A INSTITUCÍ V OBLASTI PŘEDŠKOLNÍ VÝCHOVY	23
<i>Marie Bartušková</i>	
Počátky předškolní výchovy	23
Jan Amos Komenský a předškolní výchova	24
Pedagogické názory J. J. Rousseaua	32
Myšlenky J. J. Pestalozziho o předškolní výchově	35
Zakladatel předškolních zařízení Robert Owen	38
První opatrovny na území našeho státu	40
Pedagogická činnost Jana V. Svobody	44
Pěstounka F. J. Mošnera	46
Teorie předškolní výchovy Bedřicha Fröbela	47
K. D. Ušinského kritika ústavní předškolní výchovy	49
Předškolní zařízení v Čechách a na Slovensku v 2. pol. XIX. století	51
Reformní hnutí na počátku XX. století	55
Systém předškolní výchovy M. Montessoriové	56
Rozvoj názorů na předškolní výchovu v SSSR	59
Pedagogické názory N. K. Krupské	60
Pedagogická činnost A. S. Makarenka	62
Mateřská škola v Československu za první republiky	63
Rozvoj předškolní výchovy po květnu 1945 v ČSSR	67
Odlíšnost soustav předškolní výchovy v některých zemích	69

PEDAGOGIKA PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	73
<i>Marie Bartušková</i>	
Vymezení předškolního období	73
Pojetí předškolní výchovy	74
Předškolní výchova v rodině	75
Výchova v předškolních dětských zařízeních	76
PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍ VÝCHOVY	78
<i>Věra Doležalová</i>	
Vztah výchovy, dědičnosti a prostředí	78
Biologické podmínky výchovy dítěte	80
Sociální podmínky	81
Psychologické podmínky	84
CÍL, ÚKOLY A ZÁSADY PŘEDŠKOLNÍ VÝCHOVY	88
<i>Marie Bartušková</i>	
Zásady předškolní výchovy	88
Cílevědomost a ideovost	89
Spojení kolektivní výchovy s individuální péčí o děti	90
Jednota a důslednost požadavků výchovného působení	91
Přiměřenost a posloupnost	91
Názornost	92
Uvědomělost a aktivnost	93
Trvalost	94
OBSAH VÝCHOVY V MATEŘSKÉ ŠKOLE	95
Tělesná výchova	95
<i>Helena Tatrová</i>	
Význam tělesné výchovy	95
Úkoly tělesné výchovy v předškolním věku	96
Prostředky předškolní tělesné výchovy	97
Organizační formy tělesné výchovy v mateřské škole	99
Branná výchova na mateřské škole	100
Dopravní výchova na mateřské škole	100
Jazyková výchova	100
<i>Marta Klímová</i>	
Význam rozvíjení řeči pro všestranný vývoj dětí	100
Úkoly jazykové výchovy v mateřské škole	102

Podmínky pro rozvoj řeči dětí	107
Prostředky a metody rozvíjení řeči	107
Rozumová výchova	108
<i>Věra Doležalová</i>	
Rozvíjení poznávacích schopností	108
Základní hlediska při rozvíjení vědomostí	110
Význam dětské otázky pro rozvíjení poznání	113
Rozvíjení představ a pojmů o prostředí a práci lidí	114
Rozvíjení představ a pojmů o přírodě	114
Rozvíjení představ a pojmů o prostoru, času a množství	115
Pracovní výchova	117
<i>Marie Bartušková</i>	
Výchova kladného vztahu k práci	117
Výchovný význam práce	118
Druhy pracovních činností v mateřské škole	118
Podmínky dětské práce	122
Mravní výchova	122
<i>Olga Halécyová</i>	
Etapy mravního formování	123
Obsah mravní výchovy	125
Výchova mravních návyků	125
Výchova charakterových vlastností	126
Výchova k ukázněnosti	128
Výchova pozorného vztahu k lidem	130
Výchova ke kolektivismu	131
Počátky výchovy k vlastnictví	133
Výchova kladného vztahu k socialistickému vlastnictví	135
Metody mravní výchovy	135
Cvičení	136
Vysvětlení a poučení	137
Příklad	138
Povzbuzení a trestání	139
Citová výchova a rozvíjení volního úsilí	140
<i>Věra Doležalová</i>	
Citová výchova	140
Výchova vůle	144
Estetická výchova	146
<i>František Holešovský</i>	
Pojem estetické výchovy	146

Úkoly estetické výchovy	146
Vztah k umění	147
Estetický vztah k práci	147
Estetika chování a jednání	148
Estetický vztah k přírodě	148
Estetické působení prostředí	149
Praxe estetické výchovy v mateřské škole	150
Výchovný význam umění	150
Výběr uměleckých děl	151
Krásná literatura	152
Výtvarné umění	154
Hudební umění	154
Výchova dětské umělecké tvořivosti	155

PROSTŘEDKY A METODY PŘEDŠKOLNÍ VÝCHOVY 158

Marie Bartušková

Prostředky předškolní výchovy	158
Denní pořádek	159
Mimořádné dny v mateřské škole	161
Hra	165
Původ a podstata hry	165
Význam hry	168
Spojení hry s prací a s učením	169
Rozdělení her	171
Tvořivé hry	171
Hry s pravidly	176
Pohybové hry	176
Didaktické hry	179
Hračky	182
Funkce hračky	183
Požadavky na hračku	184
Druhy hraček	184
Výběr hraček pro děti různých věkových stupňů	185
Učení	186
Jak se učí děti předškolního věku	186
Samoučení	188
Poučování	189
Počáteční formy vyučování	191
Zaměstnání	192
Výchovný význam zaměstnání	194
Zaměstnání v různých věkových skupinách	195
Metody výchovy v mateřské škole	196

VÝCHOVNÉ POTÍŽE U DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	199
<i>Anna Pavlová-Zahalková</i>	
Vlivy nezdravého rodinného prostředí a širšího prostředí společen- ského	200
Obecně pedagogické rady	201
Poruchy v oblasti sociálních vztahů a přizpůsobivosti dítěte	202
Odchylné projevy v oblasti některých orgánů a orgánových soustav	208
 PLÁNOVÁNÍ A HODNOCENÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE	214
<i>Květa Beranová</i>	
Osnovy pro práci mateřských škol	214
Plánování výchovné práce	215
Hodnocení výsledků výchovné práce	216
Rozbory dětských prací	218
Záznamy o dětech	219
 UČITELKA MATEŘSKÉ ŠKOLY	221
<i>Květa Beranová</i>	
Postavení učitele ve společnosti	221
Osobnost učitelky mateřské školy	223
Vztah mezi učitelkou a dítětem	224
Vzdělání učitelky mateřské školy	226
 SPOLUPRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY S RODINOU, JESLEMI A ZÁKLADNÍ DEVÍTILETOU ŠKOLOU	227
<i>Soňa Malá</i>	
Formy a obsah spolupráce mateřské školy s rodinou	227
Sdružení rodičů a přátel školy	229
Mateřská škola a jesle	230
Péče o děti v jeslích	231
Spolupráce mateřské školy s jeslemi	233
Spolupráce mateřské školy se základní devítiletou školou	233
Příprava dětí na školu	234
Přechod dětí z mateřské školy do základní devítileté školy	235
Spolupráce učitelek mateřské školy s učiteli prvního ročníku ZDŠ a vychovatelkami v družinách	236
 PŘÍLOHA	239
ČESKOSLOVENSKÁ SOUSTAVA VÝCHOVY A VZDĚLÁNÍ	241
<i>Marie Burianová</i>	

Zásady budování naší školské soustavy	241
Soustava výchovy a vzdělání	242
VÝZNAM A POSLÁNÍ ORGANIZACÍ MLÁDEŽE	248
<i>Marie Burianová</i>	
SPRÁVA A VEDENÍ PŘEDŠKOLNÍCH ZAŘÍZENÍ	253
<i>Marie Burianová</i>	
Jesle	253
Mateřská škola	254
Dětské útulky	259
Dětské domovy	272
ŠKOLSKÁ SPRÁVA A ŠKOLNÍ DOZOR	277
<i>Marie Burianová</i>	
Organizace a způsob školské správy	277
Školní dozor	278
Seznam citované literatury	281
Literatura ke studiu předškolní výchovy	283